

Herbestemming & hergebruik

Nader Onderzoek Ecologie

Groenestraat 78 te Rheden

Opdrachtgever: Europa Have

Nader Onderzoek Ecologie

Groenestraat 78 te Rheden

Projectnummer: 2021-0337

27 oktober 2021

Versie 1.0

Jessica Martens

Adviseur Ecologie

j.martens@lycens.nl

M 06 820 908 90

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied	5
2.1. Situering.....	5
2.2. Beschrijving van het plangebied	5
2.3. Voorgenomen activiteiten.....	6
3. Het onderzoek	8
3.1. Methode.....	8
3.2. Bezoeken	9
3.3. Resultaten	9
3.4. Wettelijke consequenties	10
4. Conclusies.....	11

Bijlage

Bijlage 1: Verspreidingskaart waarnemingen

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de uitbreiding van de Albert Heijn aan de Groenestraat 78 te Rheden. Het voornemen is om de drie leegstaande woningen en enkele gevels te slopen. Daarbij wordt verharding verwijderd en beplanting gerooid. In het kader van de Zorgplicht (Art. 1.11 Wet natuurbescherming) dient, wanneer negatieve effecten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, een quickscan ecologisch onderzoek uitgevoerd te worden om de aanwezige en potentieel aanwezige, beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Uit de quickscan¹ kwam naar voren dat de aanwezigheid van een nestplaats van gierzwaluw en een verblijfplaats van vleermuis in het plangebied niet uitgesloten kan worden en er gericht onderzoek noodzakelijk is.

Gierzwaluwen en vleermuizen en hun verblijfplaatsen zijn strikt beschermd en mogen alleen negatief beïnvloed worden indien een ontheffing van de Wet natuurbescherming is verkregen. Om volledig inzicht te krijgen in de betekenis van het plangebied voor voorgenoemde soorten is besloten gericht onderzoek te verrichten naar deze soorten, conform de daarvoor geldende protocollen, kennisdocumenten, SOVON-telrichtlijnen en ervaring en expertise van ecologen.

- Kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017);
- SOVON-telrichtlijnen;
- Vleermuisprotocol 2021.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het plangebied. In hoofdstuk 3 wordt het onderzoek beschreven. Daarbij komt de onderzoeksmethode, de bezoeken, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming aan bod. In hoofdstuk 4 komt de conclusie aan de orde. Als laatste is in de bijlage aanvullende informatie van het onderzoek, zoals een verspreidingskaart van de waarnemingen, te vinden.

¹ Quickscan Wet natuurbescherming ter plaatste van: Groenestraat 78 te Rheden, 14 juli 2021, projectnummer 2021-0337, auteur B. Ten Oever

2. Het plangebied

2.1. Situering

Het plangebied is gesitueerd aan Groenestraat 78 te Rheden. Het plangebied ligt in de woonkern Rheden en wordt omgeven door stedelijk gebied. In figuur 2.1 wordt de globale ligging van het plangebied (rode marker) weergegeven op een topografische kaart.

Figuur 2.1: Globale ligging van het plangebied (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

2.2. Beschrijving van het plangebied

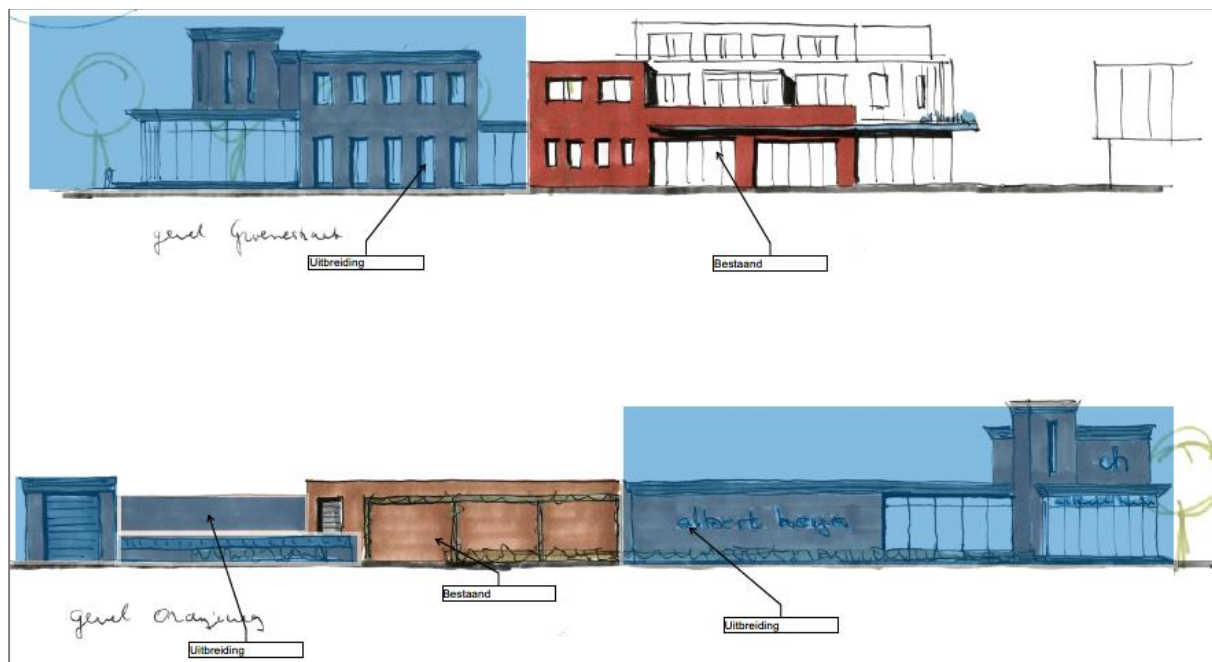
Het plangebied bestaat uit bebouwing, verharding en beplanting en wordt omgeven door stedelijk gebied. De uit te breiden Albert Heijn beschikt over bakstenen gevels en een luchtspouw. De gevels sluiten aan op een ijzeren daklijst en het gebouw is gedekt met bitumen dakleer. De woningen beschikken eveneens over bakstenen gevels met een luchtspouw. De woningen zijn gedekt met dakpannen en beschikken over dakisolatie. Verder is in het plangebied beplanting en verharding aanwezig. Voor een verbeelding van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 1. In figuur 2.2 wordt de begrenzing (rode kader) van het plangebied weergegeven.

Figuur 2.2: Begrenzing van het plangebied (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl).

2.3. Voorgenomen activiteiten

Initiatiefnemer is voornemens de bestaande Albert Heijn uit te breiden. Hiervoor dienen enkele gevels gesloopt te worden om een nieuw gedeelte bij te bouwen. Daarnaast dienen drie bestaande woningen gesloopt te worden ten behoeve van de uitbreiding. Daarbij wordt verharding verwijderd en beplanting gerooid. Figuur 2.3 geeft het wenselijke eindbeeld weer.

Figuur 2.3: Verbeelding wenselijke eindbeeld.

3. Het onderzoek

3.1. Methode

Gierzwaluw

Het onderzoek naar de gierzwaluw is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in het kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, versie 10 juli 2017). Er zijn drie gerichte bezoeken aan het plangebied gebracht in de periode 15 mei – 15 juli. Deze bezoeken zijn afgelegd van twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang. Daarbij is gelet op in- en uitvliegende volwassen dieren naar de nestplaats en roepende adulte en jongen vanuit de nestplaats. Het onderzoek is uitgevoerd door twee onderzoekers. Deze onderzoeker heeft het plangebied te voet onderzocht. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker. Ook tijdens de overige bezoeken is gelet op de aanwezigheid van gierzwaluwen.

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021. Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een Echo Meter Touch 2 met opname- en vertragingfunctie en een Batlogger M is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Op basis van frequentie, klank en ritme zijn met zekerheid de soorten bepaald. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanblijfsomstandigheden en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen met zwermende dieren, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing naast het plangebied als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbewonende soorten. Het gebouw lijkt geschikt als zomer-, kraam-, en paarverblijfplaats.

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten met een batdetector nabij de te slopen bebouwing. De onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren en baltsende mannelijke gewone- en ruige dwergvleermuizen in het najaar. Per bezoek waren twee onderzoekers aanwezig. Gelet op de omvang van het object is dat voldoende om een goed beeld te krijgen van mogelijk aanwezige vleermuizen. Ook tijdens de overige onderzoeken is ook gelet op de aanwezigheid van vleermuizen.

Onderzoekers

Het gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd door ecooloog dhr. B. ten Oever en veldmedewerker dhr. B. Jansen. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door ecooloog dhr. B. ten Oever, ecooloog mw. J. Martens en veldmedewerker dhr. B. Jansen.

3.2. Bezoeken

Gierzwaluw

De bebouwing in het plangebied is drie maal onderzocht in het voorjaar 2021. Het plangebied is in de avond bezocht op 7 juni, 24 juni en 12 juli 2021. In tabel 3.1 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.1: Bezoekschema giermuisonderzoek in het plangebied.

Datum	Tijdstip	Zon op/ zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
1-6-2021	20:00-22:00	21:49	1	Nestplaatsen	Onbewolkt, 22°C, droog, wind 1-2 Bft
17-06-2021	20:00-22:00	22:05	1	Nestplaatsen	Onbewolkt, 22°C, droog, wind 1-2 Bft
28-6-2021	20:00-22:00	21:59	1	Nestplaatsen	Zwaar bewolkt, 23°C, droog, wind 1-2 Bft

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in augustus en september is uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Er zijn geen specifieke bezoeken tijdens het middernachtzwermen (eind augustus, begin september) uitgevoerd omdat de bebouwing in het plangebied ongeschikt is als massa-winterverblijfplaats (te weinig massa of bouwvolume en geen gebufferde delen van het gebouw zoals loggia's). De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2021. In tabel 3.2 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.2: Bezoekschema vleermuisonderzoek in het plangebied.

Datum	Tijdstip	Zon op/ zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
1-6-2021	21:30-23:30	21:49	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Onbewolkt, 23°C, droog, windstil
17-6-2021	03:30-05:30	05:15	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Onbewolkt, 19°C, droog, windstil
28-06-2021	21:40-00:00	21:59	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Zwaar bewolkt, 23°C, droog, wind 1-2 Bft
19-8-2021	20:45-22:45	20:50	2	Paarverblijfplaats	Zwaar bewolkt, 16°C, droog, wind 1-2 Bft
14-9-2021	05:15-07:15	07:09	2	Paarverblijfplaats	Onbewolkt, 11°C, droog, wind 2 Bft

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek is behalve naar vleermuizen, ook gekeken naar andere beschermde soorten met een rust- of voortplantingsplaats in en nabij het plangebied, zoals de steenmarter.

3.3. Resultaten

Gierzwaluw

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat gierzwaluwen een nestplaats bezetten in de bebouwing van het plangebied. Er zijn enkel overvliegende gierzwaluwen waargenomen.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in de bebouwing van het plangebied. Wel werd tijdens het bezoek van 19 augustus één baltsende gewone dwergvleermuis

waargenomen ten oosten van het plangebied ter hoogte van de parkeerplaats. De gewone dwergvleermuis vloog tijdens het baltsen.

Foerageergebied

In het plangebied is enkel een foeragerende gewone dwergvleermuis, gedurende twee bezoeken van 1 juni en 28 juni, waargenomen ter plaatse van de te slopen woningen ten zuiden van het plangebied.

Vliegroute

Tijdens alle vijf de veldbezoeken zijn overvliegende vleermuizen waargenomen. Het gaat om de soorten ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone dwergvleermuis.

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek op 1 juni is een steenmarter waargenomen ten noorden van het plangebied. Vermoedelijk was de steenmarter opzoek naar voedsel. De steenmarter gebruikt het plangebied uitsluitend als foerageergebied. Er zijn geen prooiresten en latrine aangetroffen in het plangebied.

3.4. Wettelijke consequenties

Gierzwaluwen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat een gierzwaluw een nestplaats bezet in de bebouwing in het plangebied. Door het slopen van de bebouwing in het plangebied, wordt geen gierzwaluw verwond of gedood en wordt geen nestplaats beschadigd of vernield.

Vleermuizen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat een vleermuis een verblijfplaats bezet in de bebouwing in het plangebied. Door het slopen van de bebouwing in het plangebied, wordt geen vleermuis verwond of gedood en wordt geen verblijfplaats beschadigd of vernield.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute en het plangebied heeft geen functie als essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Overige soorten

Er is eenmalig een foeragerende steenmarter nabij het plangebied waargenomen. De steenmarter heeft geen vaste rust- of verblijfplaats in het plangebied. Deze zijn eenvoudig vast te stellen aan de hand van prooiresten en latrine. Door het slopen van de bebouwing in het plangebied, wordt geen steenmarter verwond of gedood en wordt geen verblijfplaats beschadigd of vernield.

4. Conclusies

In de zomer en najaar van 2021 is de bebouwing in het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen. In de zomer is de bebouwing in het plangebied onderzocht op nestplaatsen van gierzwaluwen. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het daarvoor geldende protocol en is volledig en onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd.

Uit het onderzoek is gebleken dat er geen verblijfplaats van vleermuizen en geen nestplaats van gierzwaluwen in de onderzochte bebouwing is vastgesteld. Tevens vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen en is er geen essentiële vliegroute aanwezig. Het uitbreiden van het pand leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de wet- en regelgeving voor vleermuizen en gierzwaluwen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Bijlage 1: Verspreidingskaart waarnemingen